

както и въ общия националенъ подемъ на българското племе сърбитъ почватъ да виждатъ най-сериозния врагъ на своитъ аспирации, който може да бжде надвитъ, само когато се пуснатъ въ ходъ съ най-голѣма интензивностъ всички простени и непростени срѣдства. До прѣди нѣколко години привидни приятели на българската борба, сега тѣ снематъ маската и се обявяватъ рѣшително противъ нея. За по-голѣма сигурностъ тѣ се сдружаватъ съ гръцката пропаганда, като даватъ пълна подкрѣпка на нейнитѣ носители — владицитѣ фанариоти. Въпросътъ е рѣшенъ: българитѣ въ Македония и Поморавия трѣбва да бждатъ или гърци или сърби, но по никой начинъ българи. Сърбитѣ дохождатъ до убѣждението, че „Србија ће Бугаре задобити само онда за пријатеље, кад се окано политике „цили-мили“ па или изокрене трновати крај“, въздигнато прѣзъ наше врѣме до степенъта на принципъ, ревностно проповѣдванъ отъ тѣхния политически писателъ Бдинъ¹⁾. Снабдени съ адепти, отстѣпили отъ българската си народностъ, навредъ изъ западна Македония, отворили тукъ-тамъ училища съ безплатни за населението учители, тѣ безбоязнено нахлуватъ въ нея подъ закрилата на гръцкитѣ духовни власти, а нѣкъдѣ и подъ тая на турската администрация, за да изтрѣгнатъ силомъ народа отъ лоното на българската черква. Нашитѣ вѣстници отъ това врѣме сж пълни съ оплаквания отъ дѣйността на забравили се сръбски агенти, начело съ Милоевича. Споредъ една дописка отъ Бѣлградъ, послѣдниятъ е проповѣдвалъ, че вредомъ, дѣто се дума „Боже помози“, живѣятъ сърби, че българитѣ сж татари, че езикътъ имъ е разваленъ сръбски, че границитѣ на стара Сърбия сж до Ямболъ или по-точно: „всичкото пространство отъ Ломъ прѣзъ Враца, Филебе, Сересъ, Солунъ па до Охрида“. Съобщава се даже, че той е ходилъ въ Охридъ и Струма, дѣто увѣрявалъ населението, че е сръбско, обѣщавалъ му безплатни учители и книги, събралъ отъ манастира всички ржкописи и ги занесалъ въ Бѣлградъ. — А въ Призрѣнъ нѣкой си Симо построилъ училище съ помощта на сръбското правителство. Такова училище за пропагандата щѣло да се основе и въ манастира св. Наумъ, охридско²⁾. Отъ

¹⁾ Status quo ante — Slivniza, 1898, стр. 26.

²⁾ Турция, г. VI, бр. 39, стр. 3 отъ 14 ноември 1870. По-точно, споредъ Милоевича, ето кои нахии образуватъ „права“ или „стара“ Сърбия. Споредъ него, тя се състои отъ слѣднитѣ нахии: 1) куршумлийска, 2) прокуленска, 3) приштинска, 4) ипекска, 5) шкодренска, 6) даковска, 7) елбасанска, 8) призрѣнска, 9) тетовска,